

SOM^{Pirineu}

Taula de Camins
de l'Alt Pirineu i Aran



EL MÈTODE SENDIF

Criteris per determinar
el grau de dificultat
dels itineraris a peu

EDICIÓ REVISADA



IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
*Institut entath Desenvolopament
e era Promocion deth Naut Pirenèu e Aran*



Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

Generalitat de Catalunya**Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran**

Passatge de l'Alsina, núm. 3

25700 La Seu d'Urgell

Tel. 973 35 55 52

idapa@gencat.cat

www.idapa.cat

Coordinació de la guia

Secretaria Tècnica de la Taula de Camins de l'Alt Pirineu i Aran

(Pere Porta, Arcadi Castelló, Carlos Guàrdia i Agustí A. Andrés)

www.sompirineu.cat/camins

Espai TReS · Territori i Responsabilitat Social www.espaitres.net

Redacció

Xavier Basora | Espai TReS · Territori i Responsabilitat Social

Agustí A. Andrés | Departament de Territori i Sostenibilitat

Els autors volen agrair expressament les valuoses aportacions que han fet els membres de la Taula de Camins (i altres agents) per ajudar a definir la metodologia que proposa aquesta guia (vegeu la relació de participants a la pàg. 15).

Fotografies

Xavier Basora (Pàgs. 1, 7, 9 i 13)

Jordi Colom (Pàg. 1)

Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (Pàg. 14)

Disseny gràfic

Mireia Luna | Natural www.designisnatural.com

Edició

Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Edició revisada

Desembre 2018

Índex

1	L'origen, la utilitat i l'àmbit de la guia	4
2	Els dos components de la dificultat	5
3	La dificultat física: com calcular-la	6
4	La dificultat tècnica: com considerar-la	8
5	Passos a seguir per aplicar la metodologia	10
6	Recomanacions per minimitzar la dificultat dels itineraris	12
7	Fonts d'informació i entitats col·laboradores	14

1 L'origen, la utilitat i l'àmbit de la guia

La **Taula de Camins de l'Alt Pirineu i Aran** és l'òrgan consultiu i participatiu de l'IDAPA en matèria de camins i de les activitats respectuoses que els utilitzen. La Taula genera discurs i actua de grup de pressió per tal que els camins es reconeguin com una infraestructura clau dels Pirineus. L'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA) és un organisme públic adscrit al Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

En el marc d'aquesta Taula, va emergir la inquietud d'establir un mètode per classificar els itineraris de senderisme segons el grau de dificultat. Es considerava que la informació que s'ofereix al respecte no és homogènia arreu del territori pirinenc, fet que pot provocar confusió als visitants i turistes. Aquesta guia, doncs, proposa una **metodologia per determinar la dificultat dels itineraris a peu** que s'ha anomenat "el mètode SENDIF" (de la conjunció de SENDers i DIFicultat). Els fonaments d'aquest mètode es van consensuar en dos seminaris amb membres de la Taula que es van dur a terme l'any 2015. Posteriorment, durant l'any 2018, una comissió integrada per membres de la Taula va revisar el mètode per donar-li una vocació més àmplia.

El mètode SENDIF està pensat perquè l'apliquin, si ho consideren convenient, **informadors turístics, tècnics de senderisme i altres persones interessades en la matèria**. Els criteris i recomanacions que es proposen aspiren a ser utilitzats de manera àmplia en totes les comarques de l'Alt Pirineu i Aran, ja sigui en oficines d'informació turística com en els continguts sobre itineraris difosos a través de pàgines web, tríptics i fulletons, i aplicacions per a mòbils i tauletes.

A quin tipus d'itineraris i de públic s'adreça la guia?

Itineraris d'anada i tornada (o circulars), i lineals (o etapes)

Si bé la 1a edició del mètode SENDIF (any 2015) se cenyia als itineraris d'anada i tornada, els circulars i els de baixada, aquesta edició revisada té una vocació més àmplia. Ara el mètode ja permet calcular la dificultat de qualsevol tipus d'itinerari, siguin d'anada i tornada o circulars, o bé comencin en un punt i acabin en un de diferent (itineraris lineals o etapes d'una ruta de diversos dies).

Itineraris senyalitzats i amb un manteniment regular

Els itineraris han d'estar ben senyalitzats, ja que així es facilita l'orientació i el seguiment als senderistes. En el mateix sentit, seria desitjable un manteniment regular dels recorreguts (camins desbrossats, grans obstacles retirats, etc.).

Una gradació de la dificultat pensada per al públic no especialitzat

Els senderistes esporàdics són els que més s'informen sobre el grau de dificultat de les rutes. En canvi, el públic especialitzat sol guiar-se per les dades quantitatives dels itineraris (distància, desnivell, temps).

2 Els dos components de la dificultat

Determinar la dificultat ja és, de per si, una dificultat. I és que la duresa d'una ruta a peu no deixa de ser quelcom subjectiu, ja que acabarà depenent, en darrera instància, de la preparació, l'experiència i l'edat del senderista. Per tant, la metodologia que proposa aquesta guia parteix d'una simplificació de la realitat.

Dit això, s'ha considerat que la dificultat d'un itinerari ve definida, principalment, per dos components o punts de vista: l'esforç físic que requereix resseguir la ruta, d'una banda, i l'exigència tècnica associada a les característiques i elements del terreny per on passa l'itinerari, d'una altra. Com que aquests dos components són independents entre si, aquesta guia aposta per informar-ne de manera separada i amb enfocaments diferents.

Esforç físic (dificultat física)

L'exigència física d'un itinerari depèn, sobretot, de tres variables: la distància o llargada del recorregut, el desnivell o perfil que cal salvar (sigui de pujada o de baixada) i, en conseqüència, el temps que cal destinar-hi. Com més llarg sigui un itinerari i més desnivell tingui, més esforç físic caldrà i més augmentarà la percepció de dificultat.

Condicions del camí (dificultat tècnica)

Amb independència de la llargada o el desnivell d'un itinerari, el camí per on transcorre pot integrar, en algun tram, un seguit d'elements o obstacles que poden comportar problemes o dificultats als senderistes, sobretot als poc o gens avesats a caminar per la muntanya. Alguns exemples serien trams exposats al buit, passos equipats amb cordes o escales metàl·liques, o pujades amb roques grans que intercepten el camí i que per superar-les cal ajudar-se amb les mans (grimpar).

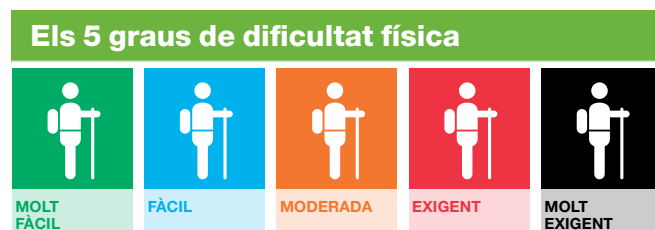
Com tractar les condicions meteorològiques?

Un dels elements que més determinen la dificultat d'un itinerari a peu són les condicions meteorològiques (i fenòmens estacionals) del dia en què es realitza la ruta. Ens referim a si fa molt de fred o molta calor, si hi ha trams inundats o coberts de neu, si el dia és plujós o boirós, etc. Com que la meteorologia és molt variable, aquesta guia no la té en compte per determinar el grau de dificultat d'un itinerari. Ara bé, és essencial estar-ne ben informat!

3 La dificultat física: com calcular-la

Per determinar la dificultat física, el mètode SENDIF proposa utilitzar una fórmula de càlcul basada en tres dades quantitatives associades a cada itinerari: la distància total (en km), l'ascens acumulat o desnivell positiu acumulat (en metres), i el descens acumulat o desnivell negatiu acumulat (en metres). La fórmula no integra la dada del temps perquè aquest és conseqüència de les variables anteriors i depèn de la preparació i el ritme del senderista.

Després d'aplicar la fórmula (més avall es donen indicacions sobre el seu ús), la dificultat o exigència física quedarà expressada segons un dels cinc graus possibles: molt fàcil, fàcil, moderada, exigent o molt exigent. A cadascun dels graus li correspon un color, d'acord amb les icones que es mostren tot seguit.



La calculadora web i els dos tipus d'itineraris

Per evitar errors de càlcul i facilitar la tasca a les persones que decideixin aplicar aquesta metodologia, s'ha elaborat un aplicatiu senzill per calcular la dificultat física, que està disponible a la pàgina web www.sompirineu.cat/camins/sendif_calculadora. En aquesta pàgina hi trobareu una calculadora web que us farà escollir, en primer lloc, el tipus d'itinerari per al qual voleu calcular la dificultat física. Hi ha dos tipus d'itineraris.

Els **itineraris tipus "A"** són aquells en els que el punt d'inici coincideix amb el punt final. I això passa perquè són itineraris d'**anada i tornada**, és a dir, que el recorregut d'anada coincideix amb el de tornada; o bé perquè són itineraris **circulars**, és a dir, que el recorregut no passa mai pel mateix lloc fins que es retroba amb el punt de partida.

Els **itineraris tipus "B"** són aquells en què es comença a caminar en un punt i s'acaba en un de diferent. Això passa perquè són **itineraris lineals**, és a dir, que no cal tornar al punt d'inici (un cop acabem la ruta tenim prevista una manera de tornar a "casa"). Aquesta tipologia també es pot correspondre amb itineraris de **només baixada** (l'ascens s'ha fet amb algun mitjà de transport motoritzat) o bé amb cadascuna de les **etapes diàries** que conformen una ruta de diversos dies.

Les dades necessàries

Tal com s'ha explicat a l'inici, per calcular la dificultat física necessitareu disposar de tres tipus de dades associades a qualsevol itinerari. És clau que aquestes dades siguin el més fidedignes possible.

La **distància total** és la longitud de l'itinerari expressada en quilòmetres (km). En el cas dels itineraris tipus A, la distància total és la recorreguda sortint d'un punt i arribant novament al mateix punt, ja sigui sense repetir cap tram de camí (itinerari circular), desfent el camí fet (itinerari d'anada i tornada) o, com en alguns casos, combinant ambdós tipus. En el cas dels itineraris tipus B, la distància total és la recorreguda des d'un punt fins a un altre diferent del primer, on acaba el trajecte. En els itineraris d'anada i tornada, algunes fonts només informen de la distància de l'anada; si ho detecteu, cal multiplicar-la per dos per obtenir la distància total.

El **desnivell positiu acumulat**, també conegut com a ascens acumulat, és la suma de tots els desnivells positius que es fan en un itinerari. L'expressem en metres (m). De vegades, algunes fonts informen estrictament del *desnivell*, és a dir, de la diferència entre el punt més baix d'un itinerari i el punt més elevat. I no és el mateix que el desnivell positiu acumulat, excepte en uns pocs recorreguts.

El **desnivell negatiu acumulat**, també conegut com a descens acumulat, és la suma de tots els desnivells negatius que es fan en un itinerari i també l'expressem en metres (m). Com en el cas anterior, cal estar atents a possibles confusions amb el terme *desnivell*.



4 La dificultat tècnica: com considerar-la

Aquest tipus de dificultat, pel fet que s'associa a les condicions del camí per on transcorre l'itinerari, pot venir determinada per una àmplia varietat de casuístiques. En aquest sentit, s'ha optat per recollir les més habituals. D'altra banda, quantificar l'exigència tècnica de cadascuna de les situacions i ponderar-ne l'acumulació fins disposar d'un grau de dificultat determinat s'ha considerat un exercici massa complex i amb poc valor informatiu per als senderistes. Per aquesta raó, el mètode SENDIF opta per simplement informar –amb una icona i un text breu– dels diversos elements de dificultat tècnica que es poden trobar al llarg d'un itinerari.

Condicions d'un camí que comporten dificultat tècnica		
	TERRENY COMPLICAT Relliscós, perdedor...	En alguns trams el ferm de l'itinerari presenta certes dificultats: sol estar enfangat, és relliscós perquè hi ha pedra solta o pel tipus de sòl (argilós, arenós...), o la traça del camí és poc evident i es perd en certs punts.
	PENDENTS PRONUNCIATS En certs trams	Alguns trams del camí, encara que siguin curts, presenten un fort pendent que pot generar dificultats a persones no avesades a transitar-hi, sobretot nens i persones grans.
	CREUAMENT DE RIUS Poc o gens equipats	Hi ha trams de l'itinerari on cal creuar rius i torrents d'una amplada considerable i/o cabal abundant. Aquests passos poden estar equipats amb algun tronc en mal estat o, senzillament, no estar equipats. Creuar el riu esdevé una aventura.
	CAIGUDA DE PEDRES Risc mig o alt en certs punts	Hi ha punts de l'itinerari on, pel pas d'altres persones o animals salvatges, o per la composició del terreny, existeix un risc de caiguda de pedres o rocs. Si són trams curts cal informar-ne, si són més llargs cal recomanar portar casc.
	EXPOSICIÓ AL BUIT Precipicis	Alguns trams de l'itinerari passen a prop de precipicis i per tant estan molt exposats al buit, fet que pot generar vertigen a persones sensibles. Si hi ha elements de seguretat (com cordes o cadenes), aquesta sensació pot minvar.
	TRAMS EQUIPATS Escales, cadenes, etc.	Alguns trams de pujada de fort pendent (i, potser, exposats al buit) estan equipats amb cordes, escales, baranes o cadenes. Tot i que aquests suports estan pensats per donar seguretat, en alguns casos superar-los resulta exigent.
	GRIMPADA Cal agafar-se a les roques	Al llarg de l'itinerari hi ha trams rocosos de pujada que cal superar grimpant, és a dir, agafant-se a les roques amb les mans i els peus i pujant de cop tot el pes d'un mateix. Grimpar pot ser divertit, però per a molts resulta complicat.

El mètode SENDIF aposta també per informar quan un itinerari no té cap tipus de dificultat tècnica. Per fer-ho, cal utilitzar la icona següent.

Itineraris sense dificultat tècnica		
	SENSE DIFICULTAT TÈCNICA	El camí no presenta cap de les set casuístiques exposades a la pàgina anterior.

D'altra banda, quan es pensa en la dificultat tècnica d'un itinerari, no es poden obviar totes aquelles persones que tenen necessitats especials per a recórrer qualsevol tipus de ruta, sigui quina sigui. Ens referim a persones amb dificultats de mobilitat (gent gran, nens en cotxet, persones amb cadira de rodes, etc.), visió reduïda (persones cegues o amb visió parcial) o problemes auditius.

Poc a poc, els organismes públics van adaptant itineraris perquè els puguin recórrer tots aquests col·lectius de persones; se solen conèixer com a **itineraris accessibles o adaptats**. En aquests casos, el mètode SENDIF aposta per informar-ne amb una icona de disseny similar a les de la dificultat tècnica.

Accessibilitat dels itineraris		
	ITINERARI ACCESSIBLE	Itineraris que, en la seva totalitat, estan adaptats per ser recorreguts per persones amb necessitats especials: dificultats de mobilitat (gent gran, nens en cotxet, persones amb cadira de rodes, etc.), visió reduïda o problemes auditius.
	Adaptat	



5 Passos a seguir per aplicar la metodologia

Exposades les bases del mètode, com aplicar-lo a un itinerari concret? Seguiu aquests passos.

- 1. Tenir preparades les dades:** són la distància total (en km), el desnivell positiu acumulat (en m) i el desnivell negatiu acumulat (en m). En el cas dels itineraris d'anada i tornada o circulars (tipus A), la segona i la tercera dada coincideixen.
- 2. Determinar el grau de dificultat física amb la calculadora web:** entrar al web www.sompirineu.cat/camins/sendif_calculadora, escollir el tipus d'itinerari (A o B), introduir les dades que es demanen i sol·licitar a l'aplicatiu que calculi el grau de dificultat.
- 3. Decidir els elements de dificultat tècnica presents:** partint de les set casuístiques que defineix aquest mètode (pàg. 8), escollir quines afecten l'itinerari en qüestió. Si cal, consultar experts o persones coneixedores del recorregut. Pot passar que l'itinerari no tingui cap dificultat tècnica. Si l'itinerari és accessible, també caldrà indicar-ho.
- 4. Aplicar les icones resultants als materials informatius de l'itinerari:** segons el mètode SENDIF, la informació sobre el grau de dificultat d'un itinerari s'indicarà sempre per mitjà de dos tipus d'icones: una icona de color corresponent a la dificultat física, i una o més icones amb fons marró clar quan existeixen dificultats tècniques (o la icona de sense dificultat tècnica quan no n'hi hagi).

Des del punt de vista visual i de disseny, es recomana que la disposició de les icones de dificultat física i de dificultat tècnica segueixi alguna de les variants que es proposen a la pàgina següent. Així mateix, caldrà tenir en compte les directrius següents:

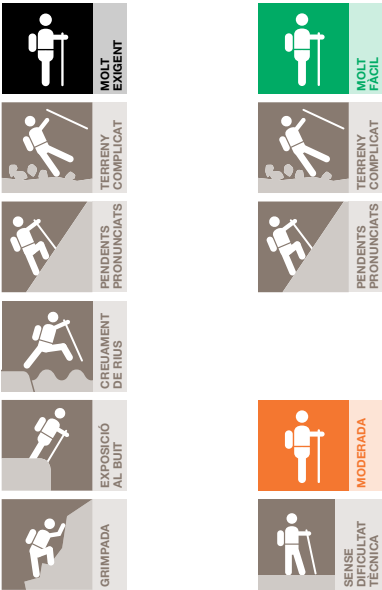
- Utilitzar els arxius de les icones de dificultat (en format JPG, PNG i EPS) que es poden descarregar lliurement a la pàgina web www.sompirineu.cat/camins/sendif.
- Incloure una llegenda que serveixi per interpretar el significat de les icones. Els noms suggerits per a les categories de dificultat física i les situacions de dificultat tècnica són els que apareixen, en majúscules i negreta, a les taules de la pàg. 6 i les pàgs. 8-9, respectivament. Aquesta llegenda pot incloure també un text breu acreditatiu; suggerim el següent: "El grau de dificultat física i tècnica està basat en el mètode SENDIF definit per la Taula de Camins de l'Alt Pirineu i Aran".
- Respectar (i no modificar) la proporció original de les icones, que és quadrada (1:1).
- Respectar els colors originals de les icones, els codis dels quals es detallen tot seguit.

	PANTONE 347 C CMYK 92 0 84 0 RGB 0 171 101		PANTONE 2995 C CMYK 85 3 0 0 RGB 0 177 236		PANTONE 158 C CMYK 0 66 91 0 RGB 244 119 48		PANTONE 1795 C CMYK 0 94 75 0 RGB 238 52 67		PANTONE BLACK C CMYK 0 0 0 100 RGB 0 0 0		PANTONE WARM GRAY 8 C CMYK 0 12 18 56 RGB 136 122 112
20%		20%		20%		20%		20%		40%	20%

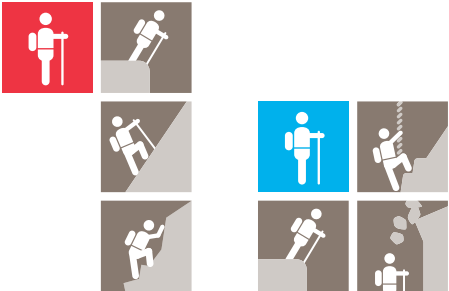
Disposició visual de les icones de dificultat: diferents variants

EN FORMATS VERTICALS

AMB DESCRIPTOR



SENSE DESCRIPTOR



EN FORMATS HORIZONTALS

AMB DESCRIPTOR



SENSE DESCRIPTOR



6 Recomanacions per minimitzar la dificultat dels itineraris

Més enllà d'informar sobre el grau de dificultat d'un itinerari, els informadors turístics també poden donar alguns consells clau per minimitzar la duresa i els riscos de qualsevol activitat de senderisme. Tot seguit es proposen els que es consideren més rellevants:

Recomanacions per triar l'itinerari

- **Valorar la preparació física i l'experiència d'un mateix (i del grup en el seu conjunt):** i, tenint en compte això, escollir l'itinerari que millor s'hi adapti. En cas de voler-ne fer algun de més exigent, acompanyar-se d'un guia professional i titulat o de companys més experimentats.
- **Informar-se adequadament de l'itinerari que es farà:** del recorregut que té (distància, durada, desnivell, punts perdedors, etc.), el grau de dificultat (tant física com tècnica), l'època recomanada (o no recomanada) per fer-lo, la disponibilitat d'aigua (fonts), els refugis o aixoplucs que hi pugui haver (i que poden ajudar en cas que es compliqui el temps), etc. Si es pot, acudir a centres d'informació turística i oficines dels parcs naturals per conèixer si hi ha alguna novetat rellevant en relació amb l'itinerari escollit (trams inundats o tallats per una esllavissada, restriccions de pas, etc.).
- **Contractar els serveis d'un guia professional i titulat (guia interpretador, guia de muntanya):** servirà per despreocupar-se de seguir l'itinerari i garantirà la seguretat del grup. Així mateix, l'experiència es veurà enriquida amb les explicacions del guia sobre el patrimoni natural i cultural que es vagi observant al llarg del recorregut.

Recomanacions per preparar-se abans d'iniciar l'itinerari

- **Informar-se sempre de la previsió meteorològica i dels riscos naturals:** i adaptar-s'hi, cosa que vol dir sortir ben d'hora si s'anuncien tempestes de tarda, i descartar l'itinerari si es preveu boira, pluges fortes o temperatures extremes. Sobre els riscos, cal estar informats de possibles ventades, riuades, allaus, etc.
- **Explicar a algú l'itinerari que es preveu fer (i, si té variants, el recorregut exacte):** és una regla d'or de la seguretat, ja que en cas de pèrdua o accident facilitarà les tasques de rescat. Pot servir un familiar o un amic, o bé un allotjament, un refugi o un centre d'informació turística.
- **Portar l'equipament adequat a l'època de l'any:** i, en qualsevol cas, un bon calçat de muntanya i roba d'abric i impermeable encara que s'anuncii bon temps. Els bastons també són recomanables per superar trams relliscosos o de fort pendent, creuar rius amb seguretat, etc. I a l'estiu no oblidar material per reduir els efectes perjudicials del sol (ulleres, gorra i crema solar) i dels insectes (repel·lent i pomada per a picades).

- **Portar material i equipament de seguretat bàsica:** durant el recorregut caldria portar un mapa detallat de la zona, un telèfon mòbil, una petita farmaciola i una llanterna amb piles de recanvi (per si es fes de nit). I recomanable una brúixola o un GPS. A més a més, s'ha de tenir sempre ben present el telèfon d'emergències: 112.
- **Sortir amb una cantimplora plena i amb menjar suficient:** si hi ha fonts al llarg del recorregut, és recomanable anar reomplint la cantimplora encara que estigui mig plena; si no n'hi ha, portar aigua suficient de sortida. I també agafar menjar de sobres (millor si és energètic), per si la durada de la ruta s'allarga més del previst.

Recomanacions durant l'itinerari

- **Resseguir el camí i, en cas de pèrdua, retrocedir:** encara que sembli una obvietat, s'ha d'estar atent a no perdre la traça del camí i a escollir les direccions correctes en les cruïlles de camins. En cas de perdre el camí, més que avançar sense rumb, el recomanable és retrocedir fins retrobar algun punt conegut, des d'on intentar seguir la traça correcta.
- **Beure aigua controlada sanitàriament:** evitar beure aigua dels rius ni tampoc de fonts de les quals es desconeixen les condicions de tractament. D'altra banda, és recomanable anar bevent petits glops de líquid en breus intervals de temps, més que no pas una gran quantitat de cop.
- **Portar el gos lligat:** una recomanació que en molts espais naturals protegits és una obligació. Cal tenir especial cura quan es passa a prop d'altres persones, masies o ramats.
- **Respectar el bestiar de muntanya:** procurar no espantar-lo amb moviments bruscos o crits, i millor no acostar-s'hi ni tocar-lo. No portar bosses de plàstic a la mà, ja que els animals les poden confondre amb la sal que els aporta el ramader i llavors es podrien apropar bruscament.



7 Fonts d'informació i entitats col·laboradores

La gestació d'aquesta guia s'ha nodrit de fonts diverses, que es presenten tot seguit.

Referències metodològiques

El mètode SENDIF s'ha inspirat en altres metodologies que també donen criteris per establir el grau de dificultat dels itineraris de senderisme. Algunes de les més rellevants són:

- **MIDE. Método de Información de Excursiones.** Recomanat per la Federació Espanyola d'Esports de Muntanya i Escalada (FEDME) i la Federació Aragonesa de Muntanyisme (FAM), entre d'altres. Més informació a www.montanasegura.com/mide.
- **Guide Pratique de Cotation des Randonnées Pédestres.** Elaborada per la Federació Francesa de Senderisme i basada en l'índex IBP (www.ibpindex.com). Més informació a www.ffrandonnee.fr/_241/cotation-de-randonnees-pedestres.aspx.
- **Classification and Grading for Recreational Trails.** Elaborada per l'Oficina Nacional de Camins d'Irlanda. Més informació a www.irishtrails.ie/Sport_Ireland_Trails/Publications/Trail_Development/Classification_Grading_of_Recreational_Trails.pdf
- **Objectifs de qualité des chemins de randonnée pédestre de Suisse.** Tot i que no és un mètode per determinar el grau de dificultat dels itineraris, il·lustra els plantejaments d'un dels països capdavaners en la projecció del senderisme. Més informació a www.randonner.ch/fr/responsables-des-chemins/manuels-depliants.

Seminari sobre el grau de dificultat dels itineraris celebrat a Sort el març de 2015.



Institucions i entitats que han participat en el disseny del mètode SENDIF

El mètode SENDIF s’ha coproduït amb les aportacions d’agents diversos que van participar en dos seminaris organitzats per l’IDAPA el 2015. Durant el 2018, una comissió integrada per Agustí A. Andrés, Xavi Armengol, Xavi Basora i Cesc Capdevila va ampliar el mètode a tot tipus d’itineraris.

Institució Entitat Empresa	Representant/s
Ajuntament de la Torre de Capdella	Sílvia Coll
Ajuntament de Tremp	Josep Àngel Alert
Associació Camí Vell	Núria Garcia Quera Cesc Capdevila
Associació Catalana d'Empreses de Senderisme	Gonçal Portabella
Associació de Guies Interpretadors del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici	Meritxell Centeno Judith Mira
Associació d'Hotels i Càmpings de la Cerdanya	David Isern
Associació Professionals de Senderisme Pirineu i Terres de Lleida	Cèsar Camon
Conselh Generau d'Aran	Marisol Ariño
Consell Comarcal de la Cerdanya	Carles de Moxó
Consell Comarcal de l'Alt Urgell	Godofredo García
Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça	Cristina Bros
Consell Comarcal del Pallars Jussà	Ramon Iglesias Benjamí Puigarnau
Consell Comarcal del Pallars Sobirà	Pepita Cecília
Departament de Territori i Sostenibilitat	Agustí A. Andrés
Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)	Lluís Florit
Institut de la Pobra de Segur	Ramon Jordana
Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA)	Pere Porta Arcadi Castilló
Itinerànnia	Adriana Ramon
Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici	Josep Mª Rispa
Parc Natural de l'Alt Pirineu	Marc Garriga
Parc Natural del Cadí-Moixeró	Maria Faura
Ricard Natura i Cultura	Ricard Novell
Rutes Pirineus	Xavi Armengol
SAM Tremp	Jordi Pasqual
Terrelló	Carlos Guàrdia
TRAPA (Turisme Rural Alt Pirineu i Aran)	Mireia Font



IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

*Institut entath Desvolopament
e era Promocion deth Naut Pirenèu e Aran*



Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

SOMPirineu
Taula de Camins
de l'Alt Pirineu i Aran